

og en stor hal, som benyttes til fælles forsamlingsværelse, endvidere sløidsal og materialværelse. Skolen har siden 1909 egen spiseforretning. Utenfor skolebygningen ligger en stor og god idræts- og lekeplads, og en have er anlagt.

Det første kuld som fremstillet sig til avgangsprøven — i 1894 —, tællt 19 elever og 1 privatist. I 1904 fremslillet sig 61 elever og 4 privatister, i 1913 ialt 117 elever og 10 privatister. I aarene 1894—1913 har ialt 1040 tat avgangsprøven ved skolen. I aarene 1894—1903 var til lærerskolen knyttet et kursus for smaaskolelærere.

Notoddens private lærerskole.)

Efter en fra en række interesserte mænd i Bratsberg amt utgaat indbydelse til „oprettelse av et frise seminar til utdannelse av dygtige og kristelig-sindede lærere og lærerinder“ blev det paa møte i Skien i august 1893 besluttet at sætte igang paa Notoddens en ungdomsskole og en forberedelsesklasse til seminaret. Blandt de mænd som særlig hjalp til ved skolens oprettelse, skal nævnes lærer *Asbjørn Knutsen*, *Svend Foyen*, sogneprest *H. N. Hauge*, stiftsprost *C. H. Krohn*, gaardbrukerne *Ole Haave*, *A. Haave* og *G. M. Tinne*.

Skolen begyndte 2 oktober 1893, med *Asbjørn Knutsen* som bestyrer. Den hadde ialt 62 elever, 32 i ungdomsskolen og 30 i forberedelsesklassen til seminaret.

I 1895 fik seminaret eksamensret, og pastor *Bernt Støylen* blev ansat som bestyrer av seminaret, medens *Asbjørn Knutsen* fremdeles var bestyrer av forberedelsesklassen og ungdomsskolen.

Skolens plan og arbeidsmaate har i det væsentlige været den samme som ved de offentlige lærerskoler; dog har den praktiske utdannelse været besørget av lærerskolens egne lærere, i de senere aar saaledes at hver lærer gir baade den teoretiske og den praktiske utdannelse i sit fag. Notoddens folkeskole har været stillet til lærerskolens disposition for de praktiske øvelser 4 dage i uken. Skolens specielle opgave har fra første stund været den at arbeide for personlig kristendom og egte nationalfølelse hos de vordende lærere.

Foruten 4 klasserum raader lærerskolen over egen gymnastik- og sløidsal, eget bibliotek med læsesal, bad, bolig for bestyrer og lærer og internatrum for ca. 75 elever.

Bestyrere har været: 1. Cand. theol. *Bernt Støylen* (1895—1902). 2. Cand. theol. *Peter Hognestad* (1902—03). 3. Cand. theol. *Afred Hauge* (1903—11). 4. Cand. theol. *Haakon Wærgeland* (fra 1911).

Ved *avgangsprøven* i 1897 uteksaminertes 16; i 1902 utgik fra skolen 43, i 1907 utgik 42, og i 1913 utgik 50.

1) Efter meddelelser fra skolens bestyrer.

Volden private lærerskole.1)

Volden (Volda) har længe været sæte for skoler. I 1861 blev „Voldens høiere almueskole med lærerskole“ sat igang. Den sidste blev nedlagt i 1880; blandt dens styre var nuværende biskop Bøckmann. I aarene 1891—1902 var her en forberedelsesklasse for seminaret, med et kursus for smaaskolelærere.

Den nuværende lærerskole begyndte høsten 1895, med cand. real. *Aage Stabell* og *Henrik Kaarstad* som bestyrere. Fra 1908 har sidstnævnte været enebestyrer og eier av skolen. Lærerpersonalet tæller nu 11 lærere og 2 lærerinder.

Skolen, som altid har tilhørt bestyreren, har nu 4 større bygninger, som indeholder bolig for bestyrer og lærere, 7 klasseværelser, gymnastiksal, sløidsal, skolekøkken, spisesal (for 100 elever) m. m.

Undervisningen følger i det hele den officielle plan. I norsk skriftlig har maalet været det, at eleven ved avgangsprøven skal kunne skrive en hovedstil i hver sprogform.

Øvelsesskolen er den 7-delte folkeskole paa stedet; men lærerskolen har foruten denne hat til sine øvelser ogsaa nogen mindre klasser, bestaaende av barn i 6—7 aarsalderen, av barn i 10—12 aarsalderen, og av barn som har været færdige med folkeskolen.

Lærerskolens bestyrer har ledet den praktiske utdannelse og hat de fleste timer i metodik. Efterat parallelklasser blev oprettet, har det været 2 av lærerskolens lærere som har hat hovedansvaret for den praktiske utdannelse. Ellers har flere av lærerskolelærerne tat del i den praktiske oplæring.

Ved *avgangsprøven* i 1897 (det første eksamensaar) blev 11 elever uteksaminert, i det følgende aar 29; i 1913 uteksaminertes 79. Siden skolens oprettelse har ialt 711 elever underkastet sig avgangsprøven.

Den nye lærerskole i Kristiania.

„Den nye lærerskole i Kristiania“ har — efter § 1 i skolens grundregler — til formaal at udanne lærere og lærerinder for folkeskolen paa Guds ords og vor kirkes bekyndelses grund, hvorhos det skal være et hovedformaal at vække og bevare kristelig liv hos elevne. Skolen ledes av et forstanderskap, som bestaar av 24 medlemmer og 12 varamænd. Dette vælger i eller utenfor sin midte et styre paa 6 medlemmer og 3 varamænd.

Det første skoleaar begyndte 2 september 1912, med ialt 51 elever; herav var 30 i 1. klasse og 21 i den særskilte studenteklasse.

Sit første lokale fik skolen i Aars & Voss' latin- og realskole, hvor de nødvendige klasseværelser og specialrum stilledes til disposition. Hø-

1) Efter meddelelser fra skolens bestyrer.